

KALØ OG JENISCH-SLÆGTEN

Efter besættelsen blev al fjendtlig tysk ejendom i Danmark konfiskeret af den danske stat. Det betød, at Kalø Gods blev frataget ejerne, den tyske familie von Jenisch.

Rønede-egnen mistede forbindelsen med Jenisch-slægten efter 1945, men I 2010 satte Rønedeegnens Lokalhistoriske Forening sig for at få kontakt til familien og få opklaret, hvordan den selv har oplevet konfiskationen af Kalø, og hvad dens situation er i dag.

Det lykkedes at få kontakt med sønnen af den sidste ejer af Kalø, baron Martin von Jenisch, der i dag driver familiens gods Blumendorf ved Bad Oldesloe i Holsten. Foreningen blev inviteret til at besøge godset, og fik en meget interessant samtale med den nu ca. 60-årige baron.

Baronen kunne fortælle, at hans far havde været meget frustreret over tabet af sit danske gods – faktisk så frustreret, at han ikke ønskede at tale om Kalø overhovedet. Derfor var det forbudt at tale om Kalø i familien, og børnene vidste stort set intet om familiens tidligere danske gods.

Han kunne også fortælle, at Blumendorfs hovedbygning efter krigen var blevet beslaglagt af englænderne – familien fik 48 timer til at forlade bygningen og flytte ind i orangeriet i parken. Efter at englænderne havde forladt bygningen, blev den bolig for tyske flygtninge østfra og senere igen sygehus. Først for ganske få år siden var bygningen blevet restaureret, så familien kunne flytte ind i den igen.

Baronen kunne også fortælle, at familien foruden Kalø efter krigen fik konfiskeret 2200 af familiens 3000 ha. i Holsten ved en jordreform, der skulle skaffe jord til flygtninge østfra. Tidligere havde nazisterne konfiskeret en stor del af familiens ejendom i Altona, hvor det nu er offentlig park og museum under navnet Jenisch-Park og Jenisch-Haus. Baronens yngre bror Christoph von Jenisch, som vi også traf, bor på ”restejendommen” i Altona.

Familien blev altså hårdt ramt af krigen. Men noget tyder på, at af al den ejendom, den havde mistet, gjorde tabet af Kalø allermest ondt.

For os, der deltog i turen til Blumendorf og Altona, rejste det selvfølgelig spørgsmålet, hvorvidt konfiskationen af Kalø i 1945 havde været retfærdig. Konklusionen var nok for de fleste, at set ud fra et personligt synspunkt, kunne den ikke forsvares. Derimod kunne det diskuteres, om den kunne forsvares ud fra et statsretsligt synspunkt, fordi det var den eneste måde at skaffe Danmark blot en anelse kompensation for ødelæggelserne under besættelsen.

Deltagerne i turen fik noget at tænke på, både hvordan en krig kaster rundt med folks skæbner, og om alt, hvad der skete i krigens kølvand i dag kan opfattes som rimeligt og retfærdigt. Og det smukke Kalø-landskab, nu en del af nationalparken Mols Bjerger, fik en ekstra dimension.

Røndeegnens Lokalhistoriske Forening foran Blumendorfs hovedbygning maj 2010. Foto Viggo Jensen.

Skrevet af Vilfred Friborg Hansen til DjurslandsPosten september 2010.